KURYER KRAKOWSKI.

Dn. 3 Października 1835. SOBOTA.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Umarł Myszkowski Piotr biskup krakowski r. 1591.

Ner 3.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka.

KRAKÓW.

Nakładem i drukiem Jozefa Czecha wyszedł Kalendarz Polski, Ruski, Astronomiczno-Gospodarski i domowy na rok 1836. Zawiera wiele ciekawych i użytecznych rzeczy, papier i druk jest piękny; pojedynczy exemplarz kosztuje 24 gr., tuzin dostać można za 8 złp.

Polska. Gazety pruskie donoszą: Cesarskie gwardje rossyjskie opuszczą Kalisz 22 września, i w 2óch oddziałach nadciągną do Torunia 26 i 27 września, a do Gdańska 7 i 8 października. Przy wsiadaniu na okręty odbędzie się podobna uroczystość, jak przy wylądowaniu. Kwatery już zamówiono w Gdańsku, i całe wojsko będzie podejmowane kosztem pruskim. Każdy oficer dostanie dziennie 9 złp. i obiad z 4 potraw i butelkę wina, wieczerzą i śniadanie. Każdy podoficer i żołnierz dostanie dziennie 1 i pół zło: obiad wieczerzą i śniadanie. Kwatery będą bezpłatne. (G.B.V.)

— N. król Pruski przesłał następne pismo do X. Paszkiewicza, datowane w Kaliszu 20 września: „Mości Panie Marszałku X. Warszawski! Manewry na których teraz byłem obecny, odświeżyły żywo w mej pamięci świetne wojska cesarsko-rossyjskiego czyny. Sława jego nieoddzielną jest od Waszej, a chcąc przeto zawdzięczyć talenta wojenne, które tylekroć i z takiem odznaczeniem się rozwinęliście dla dostojnego waszego Monarchy i dobrej sprawy, ofiaruję Wam, przyłączoną tu, ozdobioną brylantami szpadę. Jeżli się wydarzy jeszcze sposobność jej użycia, życzeniem jest mojem, abyście ją przedewszystkiem na obronę Waszego Cesarza i ojczyzny obrali: w przeciwnym razie, żebyście ją zachowali jako zakład wysokiego szacunku i szczególnej życzliwości, z jaką zostaję Mości Panie Marszałku Wam przychylny.“ (podpisano). Fryderyk Wilhem. — Xięstwo Warszawscy 27 września wrócili z Kalisza do Warszawy. 21 września w Kaliszu utopił się w Prośnie Jan Ritter podsekretarz kancellaryi Rady administracyjnej. (K.W.)

Anglja. Gazeta *Globe*, która jest organem lorda Palmerston zapewnia uroczyście, iż Francja niezrobi zbrojnej interwencyi do Hiszpanii; posiłkowem wojskiem państw należących do poczwórnego przymierza, musi Hiszpanja trjumfować nad Karolistami w północnych prowincjach. Skoro to dzieło przyjdzie do skutku, załatwienie spraw wewnętrznych będzie samej Hiszpanii zostawione, bez kontrolli państw obcych, i ile możności wolne od wpływu zagranicznego. Podług tej zasady działał dotąd rząd angielski

i rząd Ludwika Filipa, i na przyszłość podobnie działać nieprzestaną. — Okręt, który z Santander przypłynął, przywiózł wiadomość, iż w bitwie pod Los Arcos d. 4 września Karoliści zostali rozbici, ze stratą 1400 jeńców, w liczbie których znajduje się jenerał, liczba zabitych i rannych z wojska królowej jest podaną na 160.—Xiążę Sołtyków należący do poselstwa rossyjskiego, i xiążę Roxtorf przybyli z Petersburga do Londynu. Hr. Matuszewicz odłożył swój odjazd do Neapolu, z powodu cholery tam panującej.—Linjowy okręt „Azja“ o 84 działach jest z wielkim pośpiechem uzbrajany, aby w razie naglącej potrzeby mógł wypłynąć na morze razem z flotą w różnych portach uzbrajaną, która ma liczyć 12 linjowych okrętów. —Zabicie i ranienie wielu angielskich majtków przez Karolistów dało powód do żywej korrespondencyi; Don Karlos oświadczył, iż niekazał napadać na Anglików i zapytał lorda John Hay, dowódcy angielskiej flotty przy Hiszpanii, czy Anglja wypowiedziała mu wojnę; otrzymał zaś odpowiedź, iż ta cała sprawa została oddaną pod rozwagę angielskiego rządu.— Missjonarz Józef Wolf zwiedzający Afrykę oświadczył, iż jako chrześcjanin chce żyć i umierać za swój naród, żydowski, i założy w Jerozolimie kościół na wzór angielskiego, z liturgją i modlitwami w języku hebrajskim, dla nawracania swych braci. (G.P.S)

Francja. Wojskowa załoga Paryża liczy teraz 50,000 ludzi.—Syn marszałka Ney nieprzyjął ofiarowanej sobie godności Para, oświadczając, iż niemógłby zasiadać do rady z osobami, które jego ojca na śmierć skazały.— Lord Granville, poseł angielski w Paryżu, wyjechał do Hawru, a ztamtąd ma się udać wprost do Londynu i już niewrócić do Francyi. Na jego miejsce ma być przysłany Radykalista dyplomat. W Paryżu porobiono wiele zakładów, że pan Sebastiani juz nie jest posłem w Londynie.—Nowi cenzorowie teatru przybrali nazwisko dramatycznych examinatorów. — Gazeta *reformator* donosi, iż w skutek nowego prawa o druku została już zaskarżoną; z największem swojem zadziwieniem i na dowód jak surowe jest nowe prawo, robi uwagę, że zaskarżony artykuł tyczy się nowego mianowania Parów. — Tytuł Beja, który marszałek Clauzel nadał Kaidowi Ibrahimowi, który się odznaczył w bitwie z Abdel-Kaderem, był powodem do wielkich uroczystości. Naczelnicy pokoleń arabskich ucałowali Bejowi prawą rękę, a żydzi lewą. Między trofeami, które zdobiły namiot Ibrahima, były 2 piramidy z 6 głow odciętych Arabom z wojska Abdel Kadera. Cholera ciągle grassuje w Algierze.—W mieście Nimedze znajduje się wiele zakonników hiszpańskich, którzy pragną udać się do Włoch—

Hiszpanja. Potwierdza się zupełnie wiadomość, iż prowincje Andaluzja, Asturja i Galicja zaprowadziły u siebie podobny rząd, jaki jest w Barcelonie, Saragossie i Walencyi.—Dotąd były 3 stronictwa w Hiszpanii: stronnictwo Karolistów złożone z przyjaciół Don Karlosa i duchowieństwa; stronictwo Konstytucjonistów z r. 1812 i 3cie najmniejsze, które zaledwie można nazwać stronictwem,

złożone z przyjaciół królowej Rejentki. Hiszpanja liczy 10,609,000 mieszkańców; prowincje które powstały, liczą 7,986,000; Karolistowskie, Baskie prowincje razem z Nawarrą mają 552,600 mieszkańców; tym sposobem prowincje, które dotąd słuchały rozkazów Madryckiego rządu, liczą zaledwie 2 miljony ludności. Ostatnia zmiana ministrów spodziewać się każe, że rząd Madrycki połączy się z powstałemi prowincjami przeciw Don Karlosowi, a tak tylko 2 stronnictwa pozostaną w Hiszpanii. — Zmianę ministrów przypisują angielskiemu posłowi w Madrycie, p. Villiers, który się o jakąś damę poróżnił z hr. Toreno i wyzwał go na pojedynek. Odtąd p. Villiers niczego niezaniedbał, aby zmienić ministerjum i w końcu dokazał swego. Gazety francuzkie sądzą, iż ta okoliczność zniszczyła na zawsze wpływ francuzki w Hiszpanii i oddała go w ręce Anglików, dodają oraz, że lord Palmerston kazał w ten sposób działać panu Villiers. — Angielskie i francuzkfe gazety zapewniają, iż w początkach września królowa Rejentka, bawiąc w Lagranja zaślubiła pana Munoz i powiła dziecię. Ten wypadek jest niezmiernie ważny, bo w takim razie Marja Krystyna nie może być dłużej Rejentką, i Rejencja powinna się dostać Infantowi De Paula, który już ma być w drodze z Walencyi do Madrytu. — Bitwa stoczona w okolicy Bilbaa miała być najzaciętszą i najświetniejszą w tej całej wojnie. Krystynami dowodzili jenerałowie Espartero, Iriarte i Jauregui, a Anglikami jenerał Ewans. Dotąd niemasz pewnych doniesień o tej bitwie; prawie wszystkie jednak gazety i sami Anglicy wyznają, że wojsko królowej poniosło w tym dniu klęskę; lecz wiadomość jakoby jenerał Evans dostał się do niewoli z 500 Anglikami i był rozstrzelany, zdaje się być fałszywą. — Armja pod dowództwem jenerała Kordowy ma wynosić 40,000 żołnierza, nie licząc w to Anglików. — Don Karlos zawiadomił swe wojsko, iż N. P. Marja Bolesna powinna być uważana za patronkę tego wojska; jej wizerunek został umieszczony na chorągwi uszytej przez księżnę Beirę, i ta chorągiew nie ma być schylaną przed nikim, nawet przed Don Karlosem. - Rozkaz Królowej postanawia, iż rodziny z Tolozy, Bergary, Villafranki i innych miast, które się do twierdz schroniły i straciły majątek, otrzymają wynagrodzenie z majątku nieprzyjaciół Królowej, a jeśli ten nie wystarczy, z dóbr zniesionych klasztorów.

Niemcy. bracia Rotszyldowie odbędą z sobą naradę w Frankfurcie, poczém p. James Rotszyld uda się do Cieplic. — W. X. Helena zaniechała podróży w Bawaryi i pośpiesza do Cieplic. Liczba gości w Cieplicach wynosi już 7200 osób, samo zaś miasto liczy tylko 3000 mieszkańców. Już w pierwszych dniach września Karol 10 i księżna Angouleme odjechali do zamku Busztirad — Prezes sejmu związku niemieckiego, hr. Bellinghausen, ma przybyć z Frankfurtu na zjazd N. N. Monarchów w Cieplicah. Poseł turecki jadący do Paryża już przybył do Wiednia z licznym orszakiem osób. — Doniesienia zgadzają się powszechnie, że wino niezrodziło się tego roku tak obficie w Niemczech, jak w przeszłym. (G.B.v)

Persja. W całym kraju a mianowicie w stolicy Teheranie panuje zaraźliwa choroba wielkie podobieństwo do cholery mająca. Już jeden minister i wiele znakomitych osob umarło na tę chorobę. (G.P.S.)

Portugalja. Już zpewnością wiadomo, źé X. Maxymiljan Leuchtenberg niezaślubi królowej Donny Maryi. Z powodu nadzwyczajnego nieporozumienia między wdową cesarzową i królową Donną Marją, postanowiła pierwsza opuścić na zawsze Portugalją i osieść naj przód w Paryżu a potém w Mnichowie. — Królowa potwierdziła uchwałę ministerjalną względem zerwania stósunków z królestwem Sardyńskiém Przyczyny dla których król Sardyński kazał wyjechać z swego kraju w 24 godzinach portugalskiemu posłowi, mają być następujące: 1.) Że małżeństwo xięcia Carignan z Donną Marją nieprzyszło do skutku. 2.) Że król Sardyński sprzyja Don Miguelowi i Don Karlosowi, którego rodzinie daje u siebie przytułek.

Ameryka. Skoro umowa handlowa zawarta 16 czerwca, 1827 r. między i Brazylją upłynęła bieżącego roku, oświadczył poseł Austrjacki, iż ma władzę do zawarcia nowej. W skutek tego zawarto nową umowę 27 czerwca b. r. której jeszcze sejm niepotwierdził. (G.B.V.)

Gdy panna Sontag, sławna śpiewaczka przybyła do Frankfurtu nad Menem, liczba ciekawych ją słyszeć była tak wielka, że wszystkie loże w teatrze dniem pierwej zostały zamówione. Między ciekawymi był także jeden Anglik, który nieznalazłszy próżnej loży, chciał wynająć dla siebie samego cały Parter. Odpowiedziano mu, że takiego zwyczaju niemasz w Frankfurcie. Tejże śpiewaczce nadano tak wiele nazwisk, iż Börne sądzi, że choćby ofiarowano sto dukatów nagrody za wynalezienie na jej pochwałę nowego przymiotnika, niktby niezyskał nagrody. Nazwano ją bowiem: Niewysłowioną, Niebieską, Najsławniejszą, Nieporównaną, Górnolotną, Niebieską dziewicą, Delikatną perłą, Dziewiczą śpiewaczką, Drogą Henryką, Bohaterką śpiewu, Dzieckiem Bogów, Niedostępną śpiewu skałą, Niemiecką dziewicą, Perłą niemieckiej Opery. Pani Catalani powiedsiała o niej: Że jest jedyną w swoim rodzaju, ale jej rodzaj jest mały. (*Elle est unique dans son genre, mais son genre est petit*).

Szarada.

Pierwsze jest woda i po wodzie pływa,
Drugie oznacza rodzaj niewieści;
Całe za sobą złodzieja mieści,
Lub przed złodziejem skarby ukrywa.

(Znaczenie przeszłej szarady jest: *Rura.*)

Zawiadomia się interesowanych, iż kawiarnia z domu pod L. 556 przy ulicy florjańskiej zostanie przeniesioną po jutrze do domu pod L. 222 przy ulicy grodzkiej na 1sze piętro. (1r.)

P. Adolf tancmistrz wielkiej Opery królewskiej w Paryżu, ma zaszczyt donieść szanownej publiczności, że z dniem 1 października rozpoczyna swój zwykły kurs tańców; życzący pobierać lekcje, raczą zostawić swoje adresy w Redakcyi Kurjera. (3r.)

Opuścili Kraków. Gorajski Józef, Jakubowiczowa ob. do Galicyi. Nowak Stanisław, Rogawska Helena do Polski.

Diś w południe stopni ciepła 19.
